

173

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SKARBU, SPRAW WEWNĘTRZNYCH I SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 16 marca 1937 r.

o komunalnych kasach oszczędności.

Na podstawie art. 95, art. 23 ust. (2), art. 24, art. 27 ust. (2) i (3) i art. 71 ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) zarządza się co następuje:

Przepisy ogólne (do art. 1 — 6).

§ 1. (1) Komunalne kasy oszczędności posiadają osobowość prawną charakteru publiczno-prawnego, mogą nabywać prawa i zaciągać zobowiązania.

(2) Komunalne kasy oszczędności nabywają osobowość prawną przez ich zarejestrowanie.

(3) Dokumenty, wystawione przez komunalne kasy oszczędności, zaopatrzone podpisami i pieczęcią zgodnie z § 13 ust. (3) rozporządzenia niniejszego, są dokumentami publicznymi.

(4) W dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego komunalne kasy oszczędności zwane będą — kasami oszczędności lub kasami, związki komunalnych kas oszczędności — związkami kas oszczędności, związki samorządu terytorialnego lub związki międzykomunalne, zakładające kasy oszczędności — związkami założycielskimi.

(5) Powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia artykuły odnoszą się do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

§ 2. (1) Związki samorządu terytorialnego, zamierzające wspólnie założyć kasę oszczędności, powinny utworzyć w tym celu związek międzykomunalny na zasadzie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 385). Związek międzykomunalny jest wówczas związkiem założycielskim w stosunku do założonej kasy oszczędności.

(2) Członkowie związku międzykomunalnego ponoszą z tytułu poręki odpowiedzialność solidarną wobec osób trzecich. O odpowiedzial-

ności w stosunku wewnętrznym pomiędzy członkami związku międzykomunalnego rozstrzyga statut kasy, przy czym postanowienia, odnoszące się do odpowiedzialności, powinny być również zawarte w statucie związku międzykomunalnego.

§ 3. (1) Zakres odpowiedzialności związku założycielskiego za zobowiązania kasy powinien być określony w statucie kasy z wyraźnym wyszczególnieniem rodzaju zobowiązań, za które związek założycielski poręcza.

(2) Związek założycielski może ponadto w poszczególnym przypadku na podstawie uchwały organu stanowiącego związek założycielskiego przyjąć odpowiedzialność za inne zobowiązania kasy, nie wymienione w statucie.

§ 4. (1) Kasy oszczędności używają firmy „Komunalna Kasa Oszczędności” z dodaniem nazwy związku założycielskiego i siedziby kasy. Kasy mogą używać skrótu „K. K. O.”.

(2) Firmę oddziału, zbiornicy, kantoru wymiany i zakładu zastawniczego (lombardu), założonego przez kasę, stanowi firma kasy z dodatkiem, odróżniającym od zakładu głównego i innych oddziałów, zbiornic itp. teje kasy.

§ 5. Na podstawie art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 980) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 629) kasy oszczędności używają pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa, na obszarze którego działają, lub herb własnego związku założycielskiego oraz w otoku herbu nazwę kasy.

Organizacja (do art. 7 — 17).

§ 6. (1) Poza postanowieniami, przewidzianymi w art. 7, w statucie kasy należy również ustalić:

- 1) terminy, w których odbywać się mają zwyczajne posiedzenia rady i komisji rewizyjnej kasy;

- 2) warunki zwoływania nadzwyczajnych posiedzeń rady;
 - 3) sposób obradowania i powzięcia uchwał przez organa kasy;
 - 4) sprawy, które mają być unormowane osobnymi regulaminami.
- (2) Ogłoszenia kasy powinny być wywieszane w lokalu kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych oraz w lokalu urzędowym jej związku założycielskiego.

(3) Przez terytorialny zakres działania kasy należy rozumieć obowiązek kasy do przyjmowania wkładów oszczędnościowych z terenu działania związku założycielskiego oraz z terenu, na którym władza nadzorcza zezwoliła kasie otworzyć oddział lub zbiornicę.

§ 7. Celem zapewnienia jednolitej organizacji kas oszczędności Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wyda statut wzorowy; statut ten będzie ogłoszony w Monitorze Polskim.

§ 8. Kasa obowiązana jest ogłosić w dzienniku urzędowym związku założycielskiego, a w braku tegoż w dzienniku urzędowym właściwego województwa, oraz w organie związku kas oszczędności wyciąg ze statutu, zawierający postanowienia, określające zakres odpowiedzialności związku założycielskiego za zobowiązania kasy, zakres czynności kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładu zastawniczego oraz ważniejsze odchylenia od postanowień, zawartych w statucie wzorowym kasy. Tekst wyciągu ustala związek kas oszczędności.

§ 9. (1) Organ stanowiący związku założycielskiego wybiera na okres trzyletni członków rady oraz ich zastępców w połowie spośród osób, należących do organów ustrojowych związku założycielskiego, w drugiej połowie spośród osób, w skład organów ustrojowych tego związku nie wchodzących. Zarówno ustępujący członkowie, jak i ich zastępcy mogą być wybrani ponownie.

(2) Przewodniczący rady kasy lub jego zastępca nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

(3) Przewodniczący oraz członkowie rady kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Służy im jednak prawo do diet za udział w protokolowanych posiedzeniach oraz zwrot kosztów podróży w wysokości, uchwalonej przez radę kasy w myśl zasad, ustalonych przez związek kas oszczędności, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy szczególne.

§ 10. (1) Dyrekcja komunalnej kasy oszczędności jest organem kolegialnym, składającym się co najmniej z trzech członków. W skład dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz członek lub członkowie dyrekcji.

(2) Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni posiadać praktykę w kasach oszczędności, w związkach komunalnych kas oszczędności, bądź też praktykę bankową, przy czym przez tę praktykę rozumieć należy pracę na

stanowiskach, umożliwiających zdobycie wiadomości, dotyczących całokształtu czynności bankowych. Statut kasy może zawierać ponadto postanowienia, określające szczegółowo kwalifikacje, wymagane od dyrektora zarządzającego i jego zastępcy.

(3) Członków dyrekcji, nie zatrudnionych stale w kasie, wybiera rada na lat trzy. Nie pobierają oni stałego wynagrodzenia. Służy im jednak prawo do diet za udział w protokolowanych posiedzeniach organów i komisji kasy.

(4) Członkowie dyrekcji kasy oszczędności uczestniczą w posiedzeniach rady kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

(5) Statut kasy może przewidywać większą liczbę zastępców dyrektora zarządzającego oraz zawierać postanowienia, że zastępca, bądź zastępcy dyrektora zarządzającego powinni być stale zatrudnieni w kasie i posiadać kwalifikacje takie same, jak dyrektor zarządzający.

§ 11. (1) Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz innych członków dyrekcji powołuje rada kasy większością głosów, przy obecności na posiedzeniu co najmniej dwóch trzecich członków rady. Powołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez związek kas oszczędności.

(2) Uchwała rady kasy, odwołująca dyrektora zarządzającego, wymaga zatwierdzenia związku kas oszczędności.

§ 12. (1) Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności kasy oszczędności; jest on przewodniczącym dyrekcji i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników kasy.

(2) Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie, wymienionym w ustępie poprzedzającym, tylko w razie jego nieobecności, bądź w sprawach, zleconych przez dyrektora zarządzającego. Bliższy podział funkcji pomiędzy członków dyrekcji, stale zatrudnionych w kasie, ustali regulamin, uchwalony przez dyrekcję i zatwierdzony przez radę kasy.

§ 13. (1) Dyrektor zarządzający lub jego zastępca reprezentuje kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucji i osób.

(2) Rada kasy może na wniosek dyrekcji ustanawiać prokurentów i pełnomocników, upoważnionych do działania w imieniu kasy. Pełnomocnictwo takie powinno szczegółowo określać granice umocowania pełnomocnika.

(3) Dokumenty, mocą których kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za kasę; koniecznym jest jednak podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 12 ust. (2) rozporządzenia niniejszego.

§ 14. Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników kasy ustala związek kas oszczędności, natomiast przepisy uposażeniowe uchwała rada kasy, a zatwierdza związek kas oszczędności.

§ 15. Rada kasy może powołać komisję kredytową. Zadaniem komisji jest opiniowanie przedłożonych przez dyrekcję wniosków o udzielenie kredytu. Dyrekcja nie może udzielić kredytu, jeśli opinia komisji wypadła ujemnie. Skład komisji oraz przypadki, w których dyrekcja powinna zasięgnąć opinii komisji, określi regulamin, o którym mowa w § 22 ust. (2) rozporządzenia niniejszego.

§ 16. (1) Komisja rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech do pięciu osób. Liczbę jej członków i ich zastępców określi statut. W skład komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie rady, dyrekcji i pracownicy kasy.

(2) Komisja rewizyjna działa na podstawie regulaminu, uchwalonego przez organ stanowiący związku założycielskiego, według wzoru, wydanego przez związek kas oszczędności.

(3) Ze swych czynności komisja rewizyjna przedkłada sprawozdania związkowi kas oszczędności, władzy nadzorczej związku założycielskiego, właściwej do zatwierdzania uchwał finansowych tego związku, i związkowi założycielskiemu, a odpisy tych sprawozdań podaje do wiadomości radzie i dyrekcji kasy. Do obowiązków komisji rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków radzie kasy o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium dyrekcji.

(4) Ustępujący członkowie komisji rewizyjnej pełnią swe funkcje do czasu wyboru nowych członków.

§ 17. (1) Członkowie organów kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisji rewizyjnej nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w kasie, w której pełnią swoje czynności.

(2) Osoby, zadłużone w kasie, w razie wybrania ich do organów kasy lub przyjęcia do kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłaceniu tego zadłużenia.

(3) Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania, wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 18. (1) Spory pomiędzy organami kas oszczędności rozstrzyga związek kas oszczędności.

(2) W razie sporu pomiędzy organami kasy oszczędności a związkiem założycielskim, strona wszczynająca spór kieruje go do Ministra Skarbu, działającego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, za pośrednictwem swej bezpośredniej władzy nadzorczej, bądź, o ile chodzi o kasę, za pośrednictwem związku kas oszczędności.

Założenie kasy oszczędności (do art. 18 — 22).

§ 19. (1) Uchwała organu stanowiącego związku założycielskiego o założeniu kasy oszczędności wraz ze statutem podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej, po zasięgnięciu opinii właściwego wojewody, z którym w tym zakresie współdziała wydział wojewódzki (izba wojewódzka).

(2) Zmiany statutu zatwierdza związek kas oszczędności.

§ 20. (1) Po zatwierdzeniu uchwały o założeniu kasy przewodniczący organu stanowiącego związku założycielskiego zarządza dokonanie wyboru rady kasy. Rada kasy z kolei wybiera członków dyrekcji.

(2) Po wpłaceniu kapitału zakładowego i bezwrotnej dotacji na zorganizowanie kasy dyrekcja zgłosi założenie kasy celem wpisania do rejestru handlowego.

Zakres działania kasy oszczędności (do art. 23 — 30).

§ 21. Oprócz czynności bankowych, wymienionych w art. 23 ust. (1), kasy oszczędności uprawnione są do wykonywania następujących czynności:

1) pozbywania własnych wierzytelności hipotecznych;

2) nabywania wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób, określony w § 22 ust. (1) pkt 1) rozporządzenia niniejszego;

3) sprzedawania i zastawiania własnych papierów wartościowych;

4) wystawiania przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach podanych przez klienta w kasie fundusów;

5) przyjmowania na imienne książeczki wkładowe lokat, w szczególności lokat instytucji finansowych i ubezpieczeniowych;

6) udzielania gwarancji;

7) prowadzenia agentur Banku Polskiego, banków państwowych i komunalnych oraz wspólnych instytucji finansowych i kas oszczędności.

§ 22. (1) W działalności kredytowej kasy oszczędności powinny stosować następujące zasady:

1) pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedażnej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego;

2) pożyczki pod zastaw papierów wartościowych mogą być udzielane do wysokości najwyższej 75% wartości giełdowej lub targowej zastawionych papierów, lecz nie wyżej ich wartości imiennej;

3) weksle dyskontowane powinny posiadać charakter krótkoterminowy i pochodzić z ob-

rotu gospodarczego oraz powinny być zaopatrzone co najmniej w dwa podpisy osób majątkowo odpowiedzialnych;

4) weksle, zabezpieczające pożyczki, jak również skrypty dłużne powinny posiadać co najmniej trzy podpisy osób, majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek, udzielanych osobom prawa publicznego;

5) rachunki bieżące otwartego kredytu powinny być zabezpieczone hipotecznie, papierami wartościowymi lub też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa poniżej.

(2) Sposób postępowania oraz szczegółowe warunki udzielania kredytów, pożyczek i dyskontowania weksli określi regulamin, ustalony przez związek kas oszczędności, a zatwierdzony przez Ministra Skarbu.

§ 23. (1) Udzielanie kredytów związkowi założycielskiemu, innym związkom samorządowym oraz przedsiębiorstwom i zakładom komunalnym ponad 10% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia związku kas oszczędności.

(2) Za kredyt udzielony związkowi założycielskiemu i innym związkom samorządowym oraz przedsiębiorstwom i zakładom komunalnym uważać należy także wszelkie zobowiązania wynikające z żyr, poręczeń i zakupu obligacji, emitowanych przez związki samorządowe.

§ 24. (1) Kasa oszczędności, posiadająca wkłady oszczędnościowe w wysokości ponad 200.000 zł, powinna umieścić w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych wynosiła co najmniej 5% tej sumy.

(2) Fundusze zasobowe kasy oszczędności powinny być umieszczone w papierach, wymienionych w ust. (1), w 50% swej wysokości, bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach.

(3) Fundusze wolne mogą być lokowane oprócz w instytucjach, wymienionych w art. 27 ust. (2), również w kasach oszczędności za zezwoleniem związku kas oszczędności, a także w innych instytucjach, wskazanych przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych (do art. 31 — 37).

§ 25. (1) Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady może wystawiać książeczki oszczędnościowe, które mogą być — stosownie do żądania składającego wkład — wystawiane na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w kasie wkładu oszczędnościowego w wysokości każdorazowego jej salda.

(2) Kasa oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek lub na rachunek osób trzecich. Kasa

oszczędności może przyjmować również wkłady o specjalnym przeznaczeniu.

(3) Kasa oszczędności może przyjmować wkłady oszczędnościowe poza lokalem kasy i potwierdzać ich przyjęcie w sposób, określony przez związek kas oszczędności.

§ 26. (1) Książeczki oszczędnościowe, wystawiane na imiennie oznaczone osoby, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych, nie są tytułami na okaziciela, przeto przepisy art. 35 książeczek tych nie dotyczą.

(2) O zniszczeniu lub utraceniu tego rodzaju książeczek powinien właściciel wkładu zgłosić pisemnie w kasie, jej oddziale lub zbiornicy, w której mu książeczkę wydano, oraz ogłosić o tym w dzienniku urzędowym związku założycielskiego, a w braku tegoż w dzienniku urzędowym właściwego województwa. Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia kasa oszczędności może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej.

§ 27. (1) Kasa oszczędności może organizować szkolne, robotnicze itp. kasy oszczędności oraz wydawać szkolne, robotnicze itp. książeczki oszczędnościowe i inne dowody oszczędnościowe na zasadach, zatwierdzonych przez związek kas oszczędności.

(2) Kasy oszczędności mogą wydawać znaczki oszczędnościowe oraz rozdzielać skarbanki oszczędnościowe.

§ 28. (1) Książeczki oszczędnościowe wystawia kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie kasy wobec osób trzecich. Wzór książeczki oszczędnościowej ustala władza nadzorcza.

(2) Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie.

(3) Kasa oszczędności może sobie zastrzec, że wypłaty w tym samym dniu na tę samą książeczkę będzie dokonywać do pewnej, określonej w statucie najwyższej kwoty.

(4) Całkowita lub częściowa wypłata wkładów, nawet w przypadkach egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

(5) Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia egzekucyjnego do wysokości zł 2.500.—

§ 29. (1) Wpłaty mogą być skuteczne bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków oraz przez specjalnych inkasentów. Wpisu do książeczki oszczędnościowej dokonywa kasa oszczędności przy najbliższym przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

(2) Całkowita lub częściowa wypłata przez kasę wkładów, wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz ad-

resu wkładcy, bądź osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie, wpisane w księdze zastrzeżeń, wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

(3) Za zezwoleniem związku kas oszczędności kasy mogą wejść w porozumieniu z innymi kasami oszczędności co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe.

§ 30. (1) Odsetki od wkładów oszczędności kasy dolicza się do wkładów co pół roku, bądź co rok. Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od dnia następnego po dniu wypłaty i biegnie do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty. Wysokość oprocentowania książeczek może być różna w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu, zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

(2) W drodze premii lub losowania nagród można wyróżnić pewne rodzaje książeczek oszczędnościowych, które związek kas oszczędności uzna za zasługujące na wyróżnienie.

§ 31. (1) Kasie służy prawo wypowiedzenia wkładów. Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie, z zaznaczeniem tego w ksiąteczce oszczędnościowej, lub też przez zawiadomienie pisemne. Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń kasy oszczędności.

(2) Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w przypadkach, przewidzianych w statucie kasy.

§ 32. Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem lat dwudziestu od dnia w którym nastąpiła ostatnia wypłata lub wpłata.

§ 33. Przepisy w sprawie przyjmowania i wypłaty wkładów oszczędnościowych powinny być zawarte w statucie kasy oszczędności, jak również w wyciągu ze statutu kasy, dołączonym do książeczki oszczędnościowej.

Szczególne uprawnienia kasy (do art. 38—40).

§ 34. (1) Należności pieniężne kas oszczędności w sumie, nie przekraczającej 1.000 złotych, mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

(2) Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez kasę i zaopatrzone

przez nią stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

Rachunkowość (do art. 41 — 45).

§ 35. (1) Rokiem obrotowym kas oszczędności jest rok kalendarzowy.

(2) Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrotowego dyrekcja kasy powinna złożyć radzie kasy do zatwierdzenia sprawozdanie z działalności kasy za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat oraz z wnioskami komisji rewizyjnej. Rada kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym dyrekcja przesyła je związkowi kas oszczędności do zbadania oraz związkowi założycielskiemu i władzy nadzorczej tego związku, właściwej do zatwierdzenia jego uchwał finansowych, do wiadomości. Związek kas oszczędności przesyła następnie władzy nadzorczej sprawozdanie wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat. Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku dyrekcja kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób, przewidziany dla ogłoszeń kasy, oraz w organie prasowym związku kas oszczędności.

§ 36. Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma, dotyczące zapisów, oraz splecone książeczki oszczędnościowe — przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy te liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczony ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

§ 37. (1) Statut kasy oszczędności może przewidywać utworzenie funduszy o szczególnym przeznaczeniu, związanym z działalnością kasy. Fundusze te z wyjątkiem funduszu amortyzacyjnego nieruchomości mogą być tworzone, o ile fundusz zasobowy osiągnął 5% stanu wkładów oszczędnościowych i innych zobowiązań kasy, nie wliczając w to zobowiązań z tytułu redyskonta. O przeznaczeniu części zysków kasy na fundusze oraz o sposobie lokowania funduszy stanowi statut lub uchwała rady kasy.

(2) Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany.

Łączenie się kas oszczędności (do art. 46—54).

§ 38. (1) Spory pomiędzy związkami założycielskimi co do sposobu i warunków połączenia się kas oszczędności rozstrzyga władza nadzorcza. W szczególności władza nadzorcza ustali ostateczny rozrachunek z tytułu połączenia się kas, jeżeli rozrachunek ten nie zostanie między zainteresowanymi związkami założycielskimi uzgodniony, i określi sumę dopłaty związku założycielskiego na pokrycie strat kasy.

(2) Władza nadzorcza może zarządzić, o ile uzna to za konieczne dla ustalenia ostatecznej

go rozrachunku między związkami założycielskimi, aby wszystkie aktywa i pasywa każdej z połączonych kas oszczędności, bądź też niektóre z nich były zarządzane oddzielnie nawet po upływie okresu, wskazanego w art. 51.

Likwidacja kasy oszczędności (do art. 55—65).

§ 39. (1) Datę otwarcia likwidacji ustala władza nadzorcza w decyzji, zarządzającej likwidację lub zatwierdzającej uchwałę organu stanowiącego związek założycielski o likwidacji kasy.

(2) Decyzję władzy nadzorczej, zarządzającej lub zatwierdzającej likwidację kasy, należy ogłosić w dzienniku urzędowym właściwego województwa, w organie prasowym związku kas oszczędności oraz w sposób, przewidziany dla ogłoszeń kasy.

§ 40. Likwidatorzy przejmują sprawy kasy na podstawie bilansu, sporządzonego na dzień otwarcia likwidacji. Z dniem otwarcia likwidacji ustaje działalność organów kasy, a kierownictwo jej sprawami przechodzi na likwidatorów. Dokumenty, mocą których kasa w likwidacji zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, powinny być podpisywane przez dwóch likwidatorów, bądź przez jednego likwidatora i pracownika kasy, upoważnionego przez likwidatorów do podpisywania za kasę w likwidacji.

§ 41. Plan przeprowadzenia likwidacji kasy powinni likwidatorzy przedłożyć do zatwierdzenia związkowi kas oszczędności w ciągu 6 miesięcy od daty otwarcia likwidacji.

§ 42. Jeżeli fundusze kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, związek założycielski powinien dostarczyć potrzebnych funduszy w ciągu roku od daty pierwszego ogłoszenia o likwidacji; fundusze, potrzebne do zaspokojenia innych zobowiązań kasy, za które związek założycielski zgodnie ze statutem kasy ponosi odpowiedzialność, powinny być dostarczone w terminie, wskazanym przez władzę nadzorczą.

§ 43. (1) Fundusze potrzebne na zaspokojenie wierzycieli kasy, którzy po odbior swych wierzytelności nie zgłosili się do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, powinny być złożone do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Sumy, nie podjęte przez wierzycieli, przypadają po przedawnieniu wierzytelności na rzecz związku założycielskiego.

(2) O przeprowadzeniu likwidacji likwidatorzy zawiadamiają związek założycielski i składają sprawozdanie związkowi kas oszczędności. Po stwierdzeniu prawidłowego przeprowadzenia likwidacji likwidatorzy powinni wnieść o wykreślenie kasy z rejestru handlowego, po czym władza nadzorcza, bądź organ stanowiący związku założycielskiego odwołuje likwidatorów.

Nadzór państwowy (do art. 71 — 73).

§ 44. (1) Nadzór państwowy nad kasami oszczędności sprawuje Minister Skarbu, dzia-

łający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(2) W granicach, zleconych w rozporządzeniu niniejszym i w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o związkach komunalnych kas oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410), bezpośredni nadzór nad kasami sprawuje właściwy związek kas oszczędności. Kasy oszczędności powinny się zwracać do władzy nadzorczej, jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem związku kas oszczędności.

(3) Władza nadzorcza może przy poszczególnych kasach oszczędności mianować komisarza rządowego i jego zastępcę, określając zarazem jego prawa, obowiązki oraz wysokość wynagrodzenia.

§ 45. (1) W razie stwierdzenia, że działalność kasy oszczędności jest sprzeczna z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, władza nadzorcza może zawiesić w czynnościach lub rozwiązać organa kasy, jak również zawieszać w czynnościach poszczególnych członków organów kasy oszczędności. Rozwiązanie rady kasy powoduje rozwiązanie komisji, wybranych przez radę.

(2) Władza nadzorcza mianuje w miejsce rozwiązanych lub zawieszonych w czynnościach organów kasy zarząd tymczasowy na koszt kasy lub związku założycielskiego.

(3) W przypadkach nagłych i koniecznych władza nadzorcza oraz związek kas oszczędności może do czasu mianowania tymczasowego zarządu, bądź powołania nowego składu dyrekcji powierzyć prowadzenie kasy oszczędności wyznaczonym przez siebie osobom na koszt kasy.

(4) Władza nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów kasy, naruszające prawo lub statut, albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu kasy.

§ 46. (1) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może spełniać kontrolę nad kasami oszczędności niezależnie od kontroli, wykonywanej przez związki kas oszczędności. Koszty tej kontroli ponoszą kasy oszczędności w wysokości, ustalonej corocznie przez Ministra Skarbu. Z sum tych w szczególności pokrywane będą wydatki, związane z delegowaniem na kontrolę osób przez Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wewnętrznych.

(2) Związki kas oszczędności przeprowadzają przynajmniej raz w roku rewizję, kontrolę lub inspekcję każdej z kas, położonych na terenie ich działania, przy czym sposób i formę dokonywania tych czynności określają regulaminy, ustalone przez związki kas oszczędności, a zatwierdzone przez władzę nadzorczą. Od obowiązku tego zwolnione są związki kas oszczędności w odniesieniu do tych kas, w których rewizję w danym roku przeprowadziła władza nadzorcza.

Przepisy przejściowe i końcowe
(do art. 89 — 96).

§ 47. Na obszarze województwa śląskiego związki samorządowe celem wspólnego założenia kasy oszczędności tworzą związki na podstawie pruskiej ustawy o związkach celowych z dnia 19 lipca 1911 r. (Zb. ust. pr. str. 115).

§ 48. (1) Statuty kas oszczędności powinny być uzgodnione z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz z przepisami rozporządzenia niniejszego i przesłane do dnia 1 lipca 1937 r. związkowi kas oszczędności do zatwierdzenia.

(2) W ciągu dwóch miesięcy od daty zatwierdzenia statutów kasy oszczędności powinny się zorganizować, w szczególności dostosować skład organów kasy do obowiązujących przepisów. W powyższym terminie kasy powinny przedstawić związkowi kas oszczędności urzędujących bądź nowo powołanych dyrektorów zarządzających do zatwierdzenia.

§ 49. Przyjęty przez związek założycielski przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego zakres odpowiedzialności za zo-

bowiązania kasy nie może być zmniejszony i pozostaje nadal w mocy.

§ 50. Jeżeli herb województwa bądź herb związku założycielskiego nie został jeszcze zatwierdzony lub nadany w sposób, przewidziany w art. 1 rozporządzenia, o którym mowa w § 5 rozporządzenia niniejszego, do czasu zatwierdzenia tegoż herbu kasa oszczędności używa pieczęci bez herbu.

§ 51. Kasy oszczędności powinny w ciągu trzech lat od daty wejścia w życie rozporządzenia niniejszego dostosować sposób lokowania funduszy zasobowych i emerytalnych do przepisów art. 27 ust. (1).

§ 52. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o związkach komunalnych kas oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) § 4 ust. (1) pkt 1) otrzymuje brzmienie: „1) zatwierdzanie zmian statutów kas oszczędności”.

§ 53. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*